

TOETSINGS- EN EXAMENREGELING van de opleiding Land van Rouw

Inhoudsopgave

1. Certificaat en diploma
2. Examencommissie
3. Financiële aspecten
4. Afstudeerprocedure
 - 4.1. Certificaat
 - 4.2. Inhoud persoonlijke studentendossier
 - 4.3. Eindtermen
 - 4.4. Post-HBO diploma
5. Bewaring
6. Klachten en beroepsmogelijkheden
7. Informatie aan studenten

Opleidingen Land van Rouw kent twee afstudeerdocumenten, namelijk het certificaat, specifiek behorend bij een van de uitstromen én het post-HBO diploma dat voor beide uitstromen gelijk is.

1. Certificaat en diploma

De opleiding kent een vastgesteld aantal toetsingsopdrachten die in de loop van de opleiding afgerond worden. Indien alle toetsingsopdrachten positief zijn beoordeeld, en ook aan de andere verplichtingen is voldaan (zie paragraaf 5) heeft de student recht op het certificaat van de opleiding in de betreffende uitstroom. De verantwoordelijkheid voor de beoordeling van de toetsing en de certificering ligt geheel bij het team van opleiders.

Het post-HBO diploma wordt uitsluitend uitgereikt indien de student alle toetsingsopdrachten met goed gevolg heeft afgerond en dus in het bezit is van het certificaat. De examinering en diplomering staat onder verantwoordelijkheid van de examencommissie.

2. Examencommissie

De examencommissie is een door de directie benoemd orgaan dat vaststelt of een student heeft voldaan aan alle voorwaarden die in de toetsings- en examenregeling zijn gesteld voor het verkrijgen van het post-HBO diploma Verliesbegeleider/verliesconsulent.

Samenstelling

De examencommissie bestaat uit een voorzitter, vicevoorzitter en een aantal examencommissieleden (minimaal 3). Bij elke examinering stelt de voorzitter uit de beschikbare leden een commissie van drie personen samen, inclusief de voorzitter. Er is een vicevoorzitter die de voorzitter kan vervangen bij diens afwezigheid. De leden van de examencommissie hebben een terdege achtergrond op het gebied van onderwijs, therapie of begeleiding bij rouw en verlies. Bij voorkeur is de commissie die beoordeelt samengesteld op basis van deze diverse achtergronden en kwaliteiten en daarnaast, indien mogelijk hebben zowel mannen als vrouwen zitting in de commissie.

Een examen wordt beoordeeld door een delegatie van drie leden van de examencommissie, te weten de voorzitter (en bij diens afwezigheid de vicevoorzitter), en twee andere leden.

Er mag maximaal één lid bij de opleiding betrokken zijn als (gast)docent of anderszins. Supervisie valt hier buiten. Leden van de klachtencommissie van de opleiding kunnen nooit zitting hebben in de examencommissie.

Taken en verantwoordelijkheden

Het betreft de volgende taken en verantwoordelijkheden:

- verantwoordelijkheid voor de borging van de kwaliteit van de toetsing op het examen;
- verantwoordelijkheid voor de (gang van zaken rondom) toetsing van de opleiding;
- het beoordelen van de kwaliteit van de begeleidingsvaardigheden van de studenten tijdens het examen;
- het vaststellen of een student het examen heeft behaald;
- de uitreiking van het certificaat en het diploma;
- het oordelen over verzoeken tot vrijstelling, speciale voorzieningen, herziening of extra herkansing. Dit betreft uitsluitend het examengedeelte.

3. Financiële aspecten

Een student die niet voldaan heeft aan de financiële verplichtingen, krijgt het certificaat en/of diploma pas nadat alles betaald is.

4. Afstudeerprocedure

Uiterlijk veertien dagen voorafgaande aan de examinering ontvangen de studenten informatie over de criteria bij het examen, plaats, tijdstip en de duur.

De uitslag van het examen wordt aan het einde van de examendag bekend gemaakt. De diplomering gebeurt op een later, nader af te spreken tijdstip.

4.1 Certificaat

Om het certificaat Opleiding Land van Rouw Omgaan met Verlies of Omgaan met Verlies Kinderen & Jongeren te behalen moet de student voldoen aan de volgende criteria:

- Aanwezigheid tijdens de opleidingsdagen.
- In principe worden dagen die gemist worden ingehaald bij een andere groep. Slechts bij wijze van uitzondering kan dit gebeuren door zelfstudie of door een vervangende opdracht, ook wanneer dit betekent dat het certificaat en het diploma niet tegelijk met de andere studenten wordt behaald. Het is aan de opleiders om te besluiten of een student die nog niet aan alle toetsingsopdrachten voldaan heeft en/of nog opleidingsdagen mist, aan de eindtoetsing en het examen mee mag doen.
- Wanneer de student door omstandigheden zoals zwangerschap, ziekte of persoonlijke gebeurtenissen een periode afwezig is, volgt een gesprek met de opleiders over de vraag op welke wijze de opleiding weer opgepakt kan worden. De student krijgt dan een aangepast opleidingsplan. Als dit extra kosten met zich meebrengt worden die bij de student in rekening gebracht.
- De student moet minimaal 80% van de intervisiebijeenkomsten aanwezig zijn geweest door een overzicht van de bijeenkomsten en de aan-/afwezigheid in te leveren. Wordt dit criterium niet gehaald dan volgt een extra opdracht. De opleiders kunnen bij teveel afwezigheid besluiten dat de student niet meer voldoet aan het criterium om het certificaat en het diploma te behalen.
- Aanwezigheid bij de groepsbijeenkomst met de intervisiegroep. Bij afwezigheid door overmacht, overlegt de student met de opleiders op welke wijze alsnog aan deze opdracht voldaan kan worden.

- De competenties in het interpersoonlijk, plannings- en vakkundigheidscluster worden, zowel in de rol van cliënt als begeleider, geoefend tijdens de opleidingsdagen. De studenten krijgen hierbij feedback van zowel de opleiders als de medestudenten op (zelf)inzicht, vaardigheidsniveau en het verbinden van de theorie aan de praktijk. De competenties komen in alle toetsingsopdrachten terug maar worden met name beoordeeld in toetsingsopdracht 1, 3, 5, 6 en 7 en 8. Aan het einde van het eerste jaar is een feedbackmoment met de opleiders. Bij twijfel over de voortgang krijgt de student extra opdrachten of de verplichting meer supervisie te gaan halen. Hierbij kunnen de opleiders een dwingend advies geven over de te benaderen supervisor. Bij ontbreken van voortgang in de intervisiegroep kunnen de opleiders de intervisiegroep verplichten groepssupervisie te gaan halen.
- De toetsingsopdrachten moeten afgerond worden met een positieve beoordeling door de opleider(s). Het betreft de volgende opdrachten:
 1. Opdracht 1: Het formuleren van doelen
 2. Opdracht 2: Het genogram
 3. Opdracht 3: Presenteer jezelf als intervisiegroep en als individu.
Opleiders beoordelen samen met de groep de presentaties, bij onvoldoende diepgang volgt er een extra opdracht.
 4. Opdracht 4: Theorie in spelvorm.
Het zelfstandig bespreken en toetsen van de theorie in spelvorm in de intervisiegroep en dit vastleggen in een kort verslag (1 à 2 A4).
 5. Opdracht 5: Het uitwerken van een groepsoefening.
 6. Opdracht 6: Het uitwerken en bespreken van het verbatim.
Het letterlijk uitschrijven van een deel van een begeleidingsbijeenkomst en dit bespreken in de intervisiegroep. Het begeleiden/coachen van een medestudent bij de bespreking van het verbatim.
 7. Opdracht 7: Het supervisietraject.
Het doorlopen van het supervisietraject van minimaal vijf individuele bijeenkomsten en een groepssupervisie en het inleveren van het reflectieverslag van het totale traject.
 8. Opdracht 8: Jouw persoonlijke tocht door het Land van Rouw.
Het uitwerken van de persoonlijke tocht door het Land van Rouw en de bespreking hiervan in de intervisiebijeenkomsten, groepsbijeenkomst en bij de afsluiting. Uit de uitwerking moet blijken dat de student de theorie tot zich heeft genomen en voor zover relevant, verwerkt heeft in het rouwlandschap door het te koppelen aan het eigen levensverhaal. De opleiders beoordelen of de uitwerking voldoende is.
 9. Opdracht 9: De symbolische weergave van het Rouwlandschap: Het 'levensaffiche'.
Het uitwerken van het 'levensaffiche' en het bespreken hiervan in de groepsbijeenkomst met de intervisiegroep en een van de opleiders. Deze beoordeelt of de uitwerking van het 'levensaffiche' voldoende is.
 10. Opdracht 10: Jezelf als meesterwerkstuk.

Het criterium is dat de student duidelijk laat zien waar hij vandaan komt, waar hij nu is in zijn persoonlijke en professionele ontwikkeling en wat zijn stappen in de toekomst zullen zijn naar aanleiding van het geleerde tijdens de opleiding. Het meesterwerkstuk is een combinatie van de eigen rugzak met competenties en ervaringen en het geleerde in de opleiding. De student presenteert dit op de avond of de laatste dag van de

toetsingstweedaagse. Hij/zij krijgt feedback van medestudenten en opleiders. De beoordeling of het voldoende is, ligt bij de opleiders.

De student draagt tijdens de opleiding zorg voor een persoonlijk schriftelijk studentendossier waarin alle documenten komen die betrekking hebben op de toetsing. Aan het einde van het eerste jaar brengt de student dit mee ter beoordeling.

Aan het einde van het tweede jaar moet het studentendossier volledig zijn om toegelaten te worden tot de toetsing en om het diploma te behalen, dit ter beoordeling van de opleiders.

4.2 Inhoud persoonlijk studentdossier

- Doelen (inclusief proces)
- Genogram
- Verbatim
- Verslag supervisie traject
- Verslag bespreking theorietoets in intervisiegroep
- Verslagen leerpunten per opleidingsdag
- Verslag voortgangsgesprek
- Leerpunten presentatie intervisiegroep
- Leerpunten uitwerken van een groepsoefening
- Verslag groepsbijeenkomst levensaffiche
- Overzicht aan-/afwezigheid met verantwoording van eventuele inhaalopdrachten en -toetsen
- Opdracht rouwlandschap

4.3 Eindtermen

De student is afgestudeerd en krijgt het eindcertificaat/getuigschrift als hij/zij over de capaciteiten beschikt om:

- *Nieuwe ontwikkelingen in het vakgebied te onderkennen, naar waarde weet te schatten en toe kan passen.*

De nieuwe ontwikkelingen worden aangedragen middels de verplichte en aanbevolen literatuur (inclusief actuele ontwikkelingen in maatschappij en in onderzoek op het gebied van verlies). De literatuur wordt voornamelijk aan de hand van zelfstudie bestudeerd en middels korte informatieblokken tijdens de opleidingsdagen besproken. De opleiding is ervaringsgericht waardoor studenten de geleerde stof toepassen in hun eigen werk- en interessegebied. In principe komt iedere werkvorm minimaal een keer tijdens de opleiding aan bod. De eindterm wordt getoetst in de toetsingsopdracht 4, 6, 8 en 9.

- *Om kan gaan met specifieke vraagstukken uit de beroepspraktijk vanuit een theoretische en conceptueel kader.*

Er wordt geoefend met praktische situaties door middel van casuïstiek, rollenspel en toegesneden opdrachten. Bij deze oefeningen en opdrachten wordt van de student verwacht dat hij/zij de theorie kan toepassen en dat hij/zij zichzelf en de eigen (verlies) ervaringen inzet als oefenmateriaal om daarna de vertaling te maken naar het werken met cliënten.

Vanuit het aangeboden materiaal is het aan de student om een werkwijze te ontwikkelen die bij hem of haar past. De eindterm wordt getoetst middels toetsingsopdracht 2, 4, 6, 7, 8.

- *De verworven kennis en vaardigheden toe kan passen zowel bij individuele begeleiding, groepsbegeleiding als in gezinssituaties.*
Er wordt geoefend met praktische situaties in individuele begeleiding, groepsbegeleiding en in gezinssituaties door middel van casuïstiek, rollenspel en toegesneden opdrachten. Bij vrijwel al deze oefeningen en opdrachten wordt van de student verwacht dat hij/zij zichzelf en de eigen (verlies) ervaringen inzet als oefenmateriaal om daarna de vertaling te maken naar het werken met cliënten. Tijdens de opdrachten ontvangt de student feedback van de opleider(s) en tijdens de supervisie bijeenkomsten ontvangt de student individuele feedback van de supervisor. De eindterm wordt getoetst door positieve ontwikkelingen in de feedback die studenten ontvangen en toetsingsopdracht 1, 2, 5, 6 en 8.
- *Een professionele beroepshouding heeft ontwikkeld op het gebied van contact maken, doelgericht werken, professionele distantie, empathie, innemen van een neutrale positie, overdrachtsfenomenen, komen tot de kern en omgaan met weerstand.*
Er wordt geoefend met praktische situaties door middel van casuïstiek, rollenspel en specifieke opdrachten. Tijdens deze opdrachten ontvangt de student feedback van de opleider(s) en tijdens intervisie en supervisie bijeenkomsten ontvangt de student individuele feedback van de intervisiegenoten respectievelijk de supervisor. De eindterm wordt getoetst door positieve ontwikkelingen in de feedback die studenten ontvangen en toetsingsopdracht 3, 5, 6, 7 en 8.
- *In de (toekomstige) beroepsuitoefening op een integere en ethische wijze kan functioneren, zich kan verantwoorden en in situaties waarin sprake kan zijn van tegenstrijdige inzichten met de (ouders van een) cliënt of tegenstrijdige belangen in een partnerrelatie of gezin, te komen tot een eigen afweging en professioneel kan handelen.*
Er wordt geoefend met praktische situaties door middel van casuïstiek, rollenspel en toegesneden opdrachten. Studenten reflecteren op hun eigen (werk)ervaring en ontvangen feedback.
De eindterm wordt getoetst door positieve ontwikkelingen in deze feedback tijdens de praktische oefensituaties en in toetsingsopdracht 5, 6, 7, 8 en 9.
- *Zowel zelfstandig als in samenwerkingsverband kan werken en in staat is zich af te stemmen op de ander en de leiding te kunnen nemen.*
Er wordt geoefend met praktische situaties door middel van casuïstiek en rollenspel. Ook wordt gewerkt met groepsopdrachten en individuele opdrachten. Voor het behalen van deze eindterm ontvangt de student feedback van de opleider(s) tijdens de praktische oefensituaties en toetsingsopdracht 3, 5, 6 en 8.
- *De verworven kennis en inzichten op het vakgebied en relationele vaardigheden te gebruiken.*
De studenten ontvangen feedback van de opleider(s) tijdens het oefenen met casuïstiek, rollenspel en andere oefenopdrachten. De eindterm wordt getoetst door positieve ontwikkelingen in de feedback die studenten ontvangen en toetsingsopdracht 1, 5, 6, 5, 8, 9 en 10.

- *Om in specifieke (ethische) situaties te kunnen reflecteren op eigen en andermans denken en handelen en in staat is om de eigen professionele grenzen te onderkennen.*
Studenten reflecteren gedurende de gehele opleiding op hun eigen functioneren en hun (werk)ervaring. Tijdens de opleiding worden voorbeelden aangereikt uit de literatuur en wordt er geoefend door middel van casuïstiek, rollenspel en andere werkvormen. De toetsing vindt plaats door een positieve ontwikkeling tijdens de feedback op de opleidingsdagen en in de supervisiebijeenkomsten en toetsingsopdracht 6, 8 en 10.

Wanneer een student niet voldoet aan alle eindtermen ontvangt hij/zij een bewijs van deelname waarvan de certificeringslijst integraal onderdeel uitmaakt. De afgetekende onderdelen blijven tot twee jaar na uitreiking van het bewijs van deelname geldig.

4.4 Post-HBO diploma

Het post-HBO diploma kan verkregen worden wanneer de student aan bovenstaande criteria voldaan heeft, over de capaciteiten, beschreven in de eindtermen beschikt en door het doen van een examen. Hiervoor kan de student slagen of zakken.

De student wordt beoordeeld volgens de volgende criteria:

- Door het inbrengen en begeleiden van een relevante hulpvraag wordt zichtbaar dat de behandelde stof geïntegreerd is in het persoonlijke en professionele functioneren.
- De student is in staat de theorie te verbinden met de praktijk
- De student kan een cliënt begeleiden aan de hand van een relevante hulpvraag. Daarbij wordt gelet op de volgende aspecten:
 - Contact (in verbinding);
 - kwaliteit vragen (vragen zijn o.a. open en gaan richting essentie);
 - interventies (behalve interventies in taal, vooral ook andere vormen);
 - integratie van theoretische kennis en inzicht;
 - zelfinzicht (eerlijk en open);
 - kritisch vermogen (zicht op professioneel handelen).

Het is aan de examencommissie om te beoordelen of de student geslaagd of gezakt is.

Er zijn vier mogelijkheden:

1. De kandidaat is geslaagd.
2. De kandidaat is geslaagd en krijgt het nadrukkelijke advies verder te professionaliseren, alvorens als professioneel rouwbegeleider te opereren. Dat advies wordt na samenspraak tussen examencommissie en opleiders in een concrete beschrijving omschreven verstrekt aan de kandidaat.
3. De kandidaat is gezakt en krijgt de mogelijkheid om hierna nog één keer deel te nemen aan het examen (dit valt buiten het vastgestelde opleidingsprogramma, waardoor er extra kosten aan verbonden zijn)
De kandidaat is nog niet geslaagd, maar krijgt een aanvullende opdracht van de examencommissie –na samenspraak met de opleiders. Deze extra opdracht dient naar behoren binnen een vastgestelde termijn te worden uitgevoerd en beoordeeld door de voorzitter van de examencommissie of diens plaatsvervanger. Bij een voldoende beoordeling is de kandidaat alsnog geslaagd.

5. Bewaring

De volgende toetsingsopdrachten worden gedurende drie jaar na afronding van de opleiding bewaard: 1, 6 en 7. Daarna worden ze vernietigd. Deze termijn kan verlengd worden indien er een klachtenprocedure loopt.

Toetsingsopdracht 8 (Werkstuk over het rouwlandschap) heeft een dusdanig vertrouwelijk karakter dat deze opdracht na afronding van de opleiding aan de student wordt teruggegeven. De feedback over deze opdracht wordt wel gedurende drie jaar bewaard. Kopieën van de certificeringslijst, het certificaat en het diploma worden gedurende vijftig jaar bewaard.

Er worden geen duplicaten van het diploma verstrekt.

6. Klachten en beroepsmogelijkheden

Bij klachten die betrekking hebben op personen en/of de gang van zaken rondom de (beoordeling van) toetsingsopdrachten en/of het examen is de volgende procedure geldig.

Toetsingsopdrachten

De student bespreekt dit eerst met de opleider die de toets beoordeeld heeft. Als hier naar oordeel van de student geen bevredigende afhandeling op volgt, legt hij het voor aan de directie van de opleiding. Mocht een van deze twee de beoordelend opleider zijn, dan wordt het voorgelegd aan het andere directielid. Indien ook hier geen bevredigende afhandeling volgt, kan de student een klacht indienen bij de klachtencommissie.

Examen

Wanneer de student een klacht heeft die betrekking heeft op het examen, neemt betreffende student in eerste instantie contact op met de voorzitter van de examencommissie.

Binnen uiterlijk 4 weken nadat een klacht is ingediend, wordt deze door de examencommissie in behandeling genomen. Het besluit wordt vervolgens binnen 2 weken schriftelijk aan de student medegedeeld. Indien deze termijnen overschreden worden, krijgt de student hiervan bericht met de reden van de overschrijding. Mocht de student niet akkoord gaan met het door de examencommissie genomen besluit, dan is er de mogelijkheid voor het indienen van een officiële klacht bij de klachtencommissie van de opleiding. Zie hiervoor de procedure van de klachtencommissie die ook op de website is gepubliceerd.

7. Informatie aan studenten

Ieder examenkandidaat wordt geacht bekend te zijn met dit reglement. Het is op de studentenpagina te downloaden.